

Plan för Flens kommuns krisberedskapsarbete 2023–2026

Inledning

Detta dokument anger mål och inriktning för flens kommuns arbete med krisberedskap under mandatperioden 2023–2026.

Kommunens arbete med krisberedskap regleras dels av lagen (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) samt av en överenskommelse mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges Kommuner och regioner (SKR).

Enligt lagen ska kommunerna, länsstyrelserna och staten (genom MSB) arbeta tillsammans för att öka samhällets krisberedskap på lokal nivå. Lagen reglerar kommunens ansvar för risk- och sårbarhetsanalys, det geografiska områdesansvaret, planering, utbildning och övning, rapportering samt höjd beredskap.

Den ovan nämnda överenskommelsen mellan MSB och SKR reglerar kommunernas ersättning från staten och tydliggör de uppgifter kommunerna har enligt lagen LEH samt beskriver vilket annat stöd från staten kommunerna är berättigade till.

Enligt *överenskommelsen* är en kommuns uppgift följande.

- genomföra en risk- och sårbarhetsanalys som avser det geografiska områdesansvaret, kommunens organisation, samt berörda kommunala bolag.
- använda underlaget från risk- och sårbarhetsanalysen i planering och genomförande av åtgärder för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig verksamhet, samt stärka förmågan att hantera extraordinära händelser.
- utvärdera kommunens hantering efter en inträffad kris, både med avseende på kommunens verksamhetsansvar och det geografiska områdesansvaret. Underlaget ska användas i det fortsatta arbetet med risk- och sårbarhetsanalys.

Länsstyrelserna ska analysera och åtgärda de regionala riskerna samt stödja kommunerna i deras arbete.

Övergripande mål och inriktning

Flens kommun ska ha följande mål och inriktning vad gäller arbetet med krisberedskap:

- kommunen ska ha en god kunskap om de risker och sårbarheter som kan påverka den egna verksamheten
- kommunen ska ha en god förmåga att bedriva sin verksamhet vid en extraordinär händelse
- kommunen ska ha god förmåga att vid en extraordinär händelse kunna samverka med andra aktörer, vad gäller resurser och information, för att uppnå bästa möjliga resultat.

Kommunen har ett ansvar för den samhällsviktiga verksamhet som kommunen bedriver även ska fungera vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap.

Kommunens förberedande och förbyggande arbete ska utgå ifrån de tre principer som genomsyrar svensk krishantering:

- **Ansvarsprincipen**
Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden, ska ha samma ansvar under krissituationer. Aktörerna ska även stödja varandra och samverka.
- **Närhetsprincipen**
En kris ska hanteras där den inträffar och av de aktörer som är närmast berörda och ansvariga.
- **Likhetsprincipen**
Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt som vid normala förhållanden- så långt det är möjligt.

Styrning av krisberedskapsarbetet i Flens kommun

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret vad gäller Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Med ansvarar för att samordna och stödja de kommunala verksamheternas krisberedskapsarbete och uppnå likriktning och samsyn i nödvändiga delar och för samverkan med externa aktörer samt kommunövergripande krisorganisation och styrdokument.

Kommunstyrelsen ska ha en beredskapssamordnare på tjänstemannanivå som samordnar och leder arbetet på ett kommunövergripande plan för området krisberedskap. Alla nämnder och bolag har själva ett ansvar för sina verksamheter för att hantera och leda i allvarliga händelser som uppstår. Förebyggande och förberedande arbete genomförs på motsvarande sätt. Varje nämnd eller bolag ska ha en representant på tjänstemannanivå som ansvarar för området krisberedskap. Representanten samordnar arbetet inom dess förvaltning eller bolag samt deltar i kommunövergripande sammanhang.

Struktur för hur arbetet på tjänstemannanivå beskrivs närmare i *Instruktion för förvaltning- och bolagsrepresentanter krisberedskap*.

Process för risk och sårbarhetsanalys RSA

Arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen ska genomföras utifrån FORSA modellen vilket står för Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI:s) risk och sårbarhetsmodell. Länsstyrelsen i Södermanlands län har tagit fram en reviderad modell som kommunen använder för att få ett gemensamt arbetssätt.

I risk- och sårbarhetsanalysarbetet ska flens kommun använda de bedömningsskalor och matriser som återfinns i FORSA- modellen samt MSB:s vägledning för risk- och sårbarhetsanalys. Rapporten är strukturerad utifrån de steg för arbetsprocessen som redovisas nedan:

- Metod
- Riskidentifiering
- Riskanalys
- Riskutvärdering
- Förmågebedömning
- Sårbarhetsanalys
- Resultat
- Fortsatta arbetet

Varje nämnd och bolag ska arbeta med risk- och sårbarhetsanalyser i sina verksamheter. Kommunstyrelsen ansvarar för den kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalysen och ska samordna och stödja övriga nämnders och bolags arbete.

Flens kommun ska varje mandatperiod redovisa en kommunövergripande risk- och sårbarhetsanalys ur ett krisberedskapsperspektiv. Redovisningen sker under mandatperiodens första år och baseras på analyser gjorda under föregående mandatperiod.

Geografiskt områdesansvar

Enligt LEH har kommunen ett geografiskt områdesansvar som innebär att den ska verka för att samverkan sker med externa aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska område samt att samordning av information ska ske vid samhällsstörningar, extraordinära händelser och höjd beredskap. Det innebär att kommunen vid en samhällsstörning är ansvarig för alla som vistas, verkar och bor inom flens kommuns område.

Mål:

- Kommunen ska ta initiativ och vara sammankallande till samverkan för aktörer som bedriver samhällsviktig verksamhet inom kommunens geografiska i syfte att uppnå samordning av förberedelser inför och åtgärder under en extraordinär händelse.
- Kommunen ska ta initiativ till att en samlad lägesbild tas fram i samband med en extraordinär händelse och ta initiativ till att aktörerna som ska hantera händelsen kan få en samstämd uppfattning om vad som hänt, vilka åtgärder som vidtagits och de åtgärder som behöver samordnas.
- Kommunens invånare ska ha kunskap om deras roll och ansvar i krissituationer.
- Kommunens trygghetspunkter, dit boende och andra som vistas i kommunen kan bege sig i krissituationer för att få information om händelsen och stöd ska vara etablerade och väl kända för invånare.
- Kommunen ska verka för att information till allmänheten vid en extraordinär händelse samordnas.

Planering

Under mandatperioden ska kommunstyrelsen säkerställa att de åtagande som kommunen har utifrån lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap samt överenskommelsen mellan SKR och MSB efterlevs.

Kommunen ska ha en plan för utbildning och övning till medarbetare och förtroendevalda, planen beskrivs djupare i *Rutin för utbildning och övning krisberedskap 2023-2026*. Insatserna ska stärka kommunens organisation för att säkerställa goda kunskaper och hantering av händelser som avviker från det normala. Planen beslutas av kommunchefen.

Kommunen ska stärka det interna arbetet både utifrån ett förberedande syfte samt att stärka hanteringen av händelser som avviker från det normala. Genom en god samverkan innan-, under- och efter en händelse. Arbetet med att etablera en intern samverkansgrupp med representanter från varje förvaltning och bolag som samordnas av beredskapssamordnare, ska leda till ett starkare systematiskt och samsyn i arbetet. Framtagande av interna styrdokument som vägleder i arbetet ska vara väl kända och etablerade under 2024. Dessa beslutas av kommunchefen.

Kommunen ska ta fram en övergripande *Plan för hantering av extraordinära händelser*. Planen beslutas av kommunchefen och ska innehålla följande:

- hur kommunen ska organisera sig under en extraordinär händelse
- hur kommunens organisation för krisledning ska leda, samordna, samverka samt säkerställa samband för att hantera en extraordinär händelse
- vilka lokaler, med nödvändig teknisk utrustning för ledning och samverkan, som ska disponeras vid en extraordinär händelse

Kommunen ska arbeta för att säkerställa förmågan att hantera händelser som avviker från det normala och de identifierade behoven i resultatet av risk- och sårbarhetsanalysens tas om hand.

Kommunen ska under mandatperioden utreda försörjningsberedskapen utifrån - dess dignitet, kostnad och möjlighet till lagerhållning. Utredningen ska beakta tre olika nivåer av lagerhållning: 1 vecka, 1 månad samt 3 månader.

Kommunen ska arbeta för att öka medvetenheten om krisberedskap utifrån det geografiska områdesansvaret. Insatser internt inom organisationen men även till invånare och näringsliv ska genomföras.

Kommunen ska under mandatperioden ta fram en nödvattenplan, som säkerställer tillgången till rent vatten.

Lagstiftning som berörs

- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH)
- Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (FEH)
- Överenskommelse om kommuners arbete med krisberedskap 2023
- Kommunallagen (1991:900)
- Offentlighet och sekretesslagen (1980:100)
- Säkerhetsskyddslagen (1996:627)

Förhållande till redan fattade politiska beslut

- Reglemente för krisledningsnämnd
- Säkerhetspolicy för Flens kommun

Förhållande till kommande interna styrdokument

- Instruktion för förvaltning- och bolagsrepresentanter krisberedskap
- Rutin för utbildning och övning krisberedskap
- Plan för utbildning och övning krisberedskap 2023-2026
- Plan för hantering av extraordinära händelser